

BESLUIT FLORA- FAUNAWET VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND

Datum besluit : 8 december 2014
Onderwerp : Flora- en faunawet - zaaknummer 2014-014773
Activiteit/betreft : schadebestrijding kauwen – industrieterrein Zaltbommel.
Verlenen/afwijzen : Verlenen
Aanvrager : Sached Europe BV Postbus 52 Zaltbommel
Zaaknummer : 2014-014773

Ontheffing Flora- en faunawet (hierna Ffw) artikel 68 aan Sachem Europe BV voor schadebestrijding van kauwen.

I GEGEVENS

a Aanvraag

Gegevens

Op 28 oktober 2014 ontvingen wij een aanvraag van Sachem Europe BV voor een ontheffing artikel 68 Ffw voor het bestrijden van schade veroorzaakt door kauwen in het belang van de openbare veiligheid in en om het bedrijf gelegen op het industrieterrein te Zaltbommel

De aanvraag betreft:

- aangevraagde soort(en): kauw (*Corvus monedula*);
- schade/overlast aan: openbare veiligheid ;
- locatie: Industrieterrein Van Voordenpark 15 Zaltbommel;
- periode aanvraag: 1-1-2015 t/m 31-12-2018;
- preventieve maatregelen: afscherming nestplaatsen;
- aangevraagde middelen: luchtdrukwapen en vangkooien.

Voorgaande ontheffingen

Er is niet eerder een dergelijke ontheffing verleend.

b Wetgeving en provinciaal beleid

Op grond van de artikelen 9 en 10 van de Ffw is het verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te verontrusten, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen. De kauw is aangemerkt als een beschermde inheemse diersoort.

Vrijstelling op grond van artikel 65 Ffw

In artikel 65 Ffw is bepaald dat bij algemene maatregel van bestuur beschermde inheemse diersoorten worden aangewezen die niet in hun voortbestaan worden bedreigd en in het gehele land of in delen van het land veelvuldig belangrijke schade aanrichten. De kauw is als zodanig aangewezen.

Voor deze soorten kan bij ministeriële regeling, dan wel provinciale verordening, worden toegestaan dat de grondgebruiker handelt in afwijking van het bepaalde in de artikelen 9 t/m 12 van de Ffw ter voorkoming van belangrijke schade indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat en geen afbreuk gedaan wordt aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. De kauw staat op de landelijke vrijstellingslijst en mag daarom in het kader van schade aan landbouwgewassen onder nadere voorwaarden jaarrond met de bij de Ffw toegestane middelen opzettelijk verontrust, gedood worden. Eieren en nesten mogen weggenomen worden. Het aangevraagde gebied maakt deel uit van de bebouwde kom. Een geweer mag echter niet gebruikt worden binnen de bebouwde kom en direct daar aangrenzende terreinen.

Ontheffing op grond van artikel 68 Ffw

Wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort, kunnen Gedeputeerde Staten, voor zover niet bij of krachtens enig ander artikel van deze wet vrijstelling is of kan worden verleend, ten aanzien van beschermde inheemse diersoorten, het Faunafonds gehoord, ontheffing verlenen van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 9 tot en met 15, 15a, 15b, tweede lid in samenhang met het eerste lid, 16, 17, 18, 53, eerste lid, 72, vijfde lid, en 74 van de Ffw:

- a in het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid;

- b in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- c ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren;
- d ter voorkoming van schade aan flora en fauna of;
- e met het oog op andere, bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen, belangen.

In onderhavig geval wordt ontheffing gevraagd vanuit het belang genoemd onder a .

Artikel 72 Ffw bepaald dat bij algemene maatregel van bestuur voor zover noodzakelijk middelen worden aangewezen waarmee met inachtneming van de bepalingen bij of krachtens art 65 t/m 70 Ffw dieren mogen worden gevangen of gedood.

Het vijfde lid van artikel 72 Ffw stelt dat het verboden is dieren te vangen of te doden met andere dan de aangewezen middelen. Op grond van art 68 Ffw kan hiervan ontheffing worden verleend.

Faunabeheerplan

Een ontheffing wordt in beginsel verleend aan een Faunabeheereenheid (FBE) op basis van een faunabeheerplan. Indien, gelet op de aard of omvang van de te verrichten handelingen, de noodzaak voor een faunabeheerplan of tussenkomst van een FBE ontbreekt dan wel het gebied waar de handelingen worden verricht, niet is gelegen in een gebied waarover de zorg van een FBE zich uitstrekt, kan de ontheffing ook aan anderen dan een FBE worden verleend.

Door de Faunabeheereenheid is geen Faunabeheerplan opgesteld voor bestrijden van kauwen al dan niet met niet toegestane middelen en/of op plaatsen waar middelen niet mogen worden toegepast.

Provinciaal schadebestrijdingsbeleid

De Nota Flora- en faunabeleid, deel II Faunabeheer en schadebestrijding, vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Gelderland op 16 oktober 2002 is per 21 augustus 2012 vervangen door de Kadernota Faunabeleid. In deze nota is aangegeven dat inzet van bijzondere middelen mogelijk is voor kraaiachtigen waaronder vangkooi voor kauwen. In deze Kadernota worden ten aanzien van kauwen geen specifieke beleidsregels aangegeven.

Daarop volgend zijn 23 april “ Beleidsregels faunabeheer en schadebestrijding vastgesteld. In Deel 1, hoofdstuk 3, artikel 5 is het volgende bepaald;

1. Indien wordt verzocht om aanwijzing of ontheffing in het belang van de openbare veiligheid of veiligheid van het luchtverkeer gaat de aanvraag vergezeld van een onderbouwing waarom aanwijzing of ontheffing op grond van dit belang noodzakelijk is.
2. Een onderbouwing als bedoeld in lid 1 bestaat in ieder geval uit het overleggen van een verklaring van de voor de openbare veiligheid of veiligheid van het luchtverkeer verantwoordelijke overheid of instantie waaruit blijkt dat deze veiligheid in het geding is of indien het de verkeersveiligheid op wegen betreft getalsmatig en ruimtelijke informatie over aanrijdingen.

c Procedure

Op grond van de Beleidsregels faunabeheer en schadebestrijding Gelderland (artikel 12, tweede lid) zijn de bepalingen betreffende besluiten van titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing op ontheffingen waaraan geen faunabeheerplan ten grondslag ligt. Dit betekent dat het besluit is voorbereid volgens de reguliere voorbereidingsprocedure en dat het niet eerst gedurende zes weken in ontwerp ter inzage is gelegd.

d Advies Faunafonds

Op 10 november 2014 ontvingen wij van het Faunafonds het volgende advies in onderhavige aanvraag:

Ten aanzien van de kauw merkt het Faunafonds het volgende op. Het is een bekend feit, dat de in Nederland algemeen voorkomende diersoort kauw in geheel Nederland aanzienlijke schade kan aanrichten. Niet alleen is dit het geval bij landbouwgewassen, maar ook kunnen kauwen schade aanrichten aan gebouwen en installaties.

Zoals uit de aanvraag blijkt hebben de kauwen op het terrein van Sachem Europe BV een sterke drang om te nestelen in en om de bedrijfsgebouwen en op de zich op het terrein bevindende installaties. Het door de kauwen aangebrachte nestmateriaal en eventuele beschadiging van de bekabeling levert een onaanvaardbaar risico op in verband met de brandveiligheid. Het bedrijf Sachem Europe BV is een chemisch bedrijf waar chemische producten worden geproduceerd en worden opgeslagen. Een eventuele brand in de bedrijfsgebouwen of installaties levert een direct gevaar op niet alleen voor de bij het bedrijf werkzame personen, maar ook voor de bevolking in de directe omgeving.

Algemeen bekend is dat kauwen zich vrijwel niet laten verjagen door middel van het nemen van preventieve maatregelen. Dit gedrag wordt nog eens versterkt doordat er op het terrein een broedlocatie is, waarmee de kauwen een sterke binding hebben. Afschot met een luchtdrukgeweer en wegvangen door middel van vangkooien zijn twee mogelijkheden die effectief kunnen zijn om het aantal kauwen ter plaatse te doen afnemen en waarmee de kans op het ontstaan van brand in de bedrijfsgebouwen of installaties sterk zal afnemen.

De diersoort kauw is een talrijke en verspreid in Nederland voorkomende broedvogel waarvan het aantal vanaf 1998 toeneemt. Het doden met een luchtdrukgeweer of het wegvangen van de kauwen op de locatie van Sachem Europe BV zal, naar de mening van het bestuur van het Faunafonds, niet van invloed zijn op de gunstige staat van instandhouding van de soort. Naar het oordeel van het bestuur is het gebruik van het luchtdrukgeweer gedurende de periode van zonsopkomst tot zonsondergang voldoende om het aantal kauwen te doen verminderen. Er wordt in de aanvraag ook niet gevraagd om bij het afschot gebruik te mogen maken van kunstlichtbronnen.

Het faunabeheerbedrijf PCF Holland BV, dat zich met de bestrijding van de kauwen zal gaan bezighouden, stelt voor om vangkooien te gebruiken van het type Single Catch-vangkooi, zoals nader weergegeven in de door PCF Holland opgestelde bijlage bij de aanvraag. Het bestuur van het Faunafonds kan hiermee instemmen. Wel adviseert het bestuur van het Faunafonds u aan het gebruik van dit type vangkooi als niet selectief vangmiddel, voorwaarden te verbinden:

- de vangkooien dienen dagelijks te worden gecontroleerd, indien zij op scherp zijn gezet, en niet eenmaal per 2 of 3 dagen, zoals in de aanvraag is aangegeven;
- bijvangst van andere vogels dan kauwen dienen bij controle onmiddellijk in vrijheid te worden gesteld;
- in de vangkooi dient voldoende water en voedsel aanwezig te zijn.

Zo er gebruik gemaakt gaat worden van andere typen vangkooien dan die van het type Single catch-vangkooi, merkt het bestuur op dat gebruik van levende lokvogels niet is toegestaan, tenzij voorzien van een vaste voeding. Om de selectieve werking van de vangkooien te bevorderen kunnen kunstkauwen worden gebruikt.

Gelet op bovenstaande adviseert het bestuur van het Faunafonds u de gevraagde ontheffing te verlenen en afschot met het luchtdrukgeweer alleen toe te staan van zonsopkomst tot zonsondergang.

II BELANGENAFWEGING

Op grond van artikel 68 van de Ffw kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van het bepaalde in artikel 9 en 10 Ffw. Dit ter voorkoming en bestrijding van schade veroorzaakt door kauwen waarbij de openbare veiligheid in het geding is, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk gedaan wordt aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

De toetsingscriteria zijn:

- Is er sprake van **bejaagbaar veld**?
- Is er sprake van **schade**?
- Zijn er **andere bevredigende oplossingen**?
- Is de **gunstige staat van instandhouding** van de te bestrijden soort in gevaar?
- Is er sprake van **inzet van bijzondere middelen**?

1 Bejaagbaar veld

In artikel 49 FFW staat dat bij algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld met betrekking tot de eisen waaraan jachtvelden moeten voldoen. Volgens artikel 74, lid 1, sub a, van de Ffw is het verboden bij de uitoefening van bevoegdheden toegekend bij of krachtens artikel 65 tot en met 70 van de Ffw, dieren te vangen of te doden met een geweer of een jachtvogel in een veld dat niet voldoet aan de krachtens artikel 49 Ffw gestelde eisen. In het Jachtbesluit, artikel 10, staat dat 'een jachtveld waarop het genot van de jacht met gebruikmaking van een geweer mag worden uitgeoefend, een aaneengesloten oppervlakte van ten minste 40 hectare per jachthouder heeft waarop deze als zodanig bevoegd is te jagen'.

In artikel 7, lid 9, onder b, van het BBSD is bepaald dat het verboden is het geweer te gebruiken in de bebouwde kom van een gemeente en in de onmiddellijk aan die kom grenzende terreinen.

De percelen liggen in de bebouwde kom, danwel direct daaraan grenzend. Een ontheffing van vorengenoemde artikelen kan verleend worden voor het voorkomen of bestrijden van onderhavige schade wanneer de schade dusdanig groot is dat hiertegen opgetreden moet worden. Uit de aanvraag en de bevindingen tijdens het locatiebezoek blijkt dat de schade dusdanig groot is dat hiertegen opgetreden moet worden. Voor wat betreft het veiligheidsaspect van schadebestrijding binnen de bebouwde kom nemen wij als voorwaarde op (zie voorwaarde 1) dat alleen jachtaktehouders van de ontheffing gebruik mogen maken. De jachtaktehouder kan ter plaatse de risico's van schadebestrijding bepalen.

Conclusie

Met betrekking tot de afmetingen jachtvelden en gezien de ligging in de bebouwde kom of direct daar aangrenzend is ontheffing voor het gebruik van het geweer noodzakelijk.

2 In het belang van de openbare veiligheid

In de aanvraag is aangegeven, dat het bedrijf een groot aantal gevaarlijke stoffen verwerkt en op slaat. In het geval van een calamiteit, zoals brand heeft dat ook effect op de omgeving. Het bedrijf heeft dan ook een BRZO (Besluit Risico's Zware Ongevallen)-Status. Kauwen nestelen in de gebouwen en installatie van de fabrieken, waardoor nestmateriaal in aanraking kan komen met de installaties. Daarnaast kunnen zij kabels beschadigen wanneer zij toegang proberen te krijgen tot (oude) nestlocaties. Dit levert risico op voor de brandveiligheid. Al het mogelijke dient gedaan te worden om dit uit te sluiten. Dit is door de provincie tijdens het locatiebezoek bevestigd.

Conclusie

Er is sprake van (dreigend) gevaar voor de openbare veiligheid door kauwen door nestelen en pikken aan kabels.

3 Andere bevredigende oplossingen

Er bestaan verschillende methoden om vogels te weren. Van vooral kraaiachtigen is bekend dat zij snel wennen aan akoestische en visuele afweermiddelen.

Binnen de gebouwen zijn diverse oude nestplaatsen danwel potentiële plaatsen afgeschermd. De kauwen gaan zelfs op minder geschikte (meer open) plaatsen nestelen.

Conclusie

Het toepassen van afweermiddelen en verjagingsmiddelen is onvoldoende effectief om het gevaar voor de openbare veiligheid voldoende te doen afnemen.

4 Gunstige staat van instandhouding

De kauw staat op de landelijke vrijstellingslijst als bedoeld in artikel 65 Ffw onder het eerste lid, sub a, en kan daarom gedood worden ter voorkoming van de in artikel 65, Ffw lid 2, genoemde schade. Voor de soorten op deze vrijstellingslijst geldt dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Het betreft talrijk voorkomende soorten die met regelmaat schade veroorzaken. Voor de provincie Gelderland wordt dit onderschreven door de bij ons bekende gegevens.

Conclusie

Het doden van kauwen doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van deze soort.

5 Inzet van bijzondere middelen

Het onderhavige terrein met gebouwen is gelegen binnen de bebouwde kom, de vrijstelling kan daardoor met betrekking tot het geweer niet gebruikt worden. De kauwen proberen te gaan nestelen in en op gebouwen en voor gebruik van het geweer binnen de bebouwde kom danwel direct aangrenzend terrein is ontheffing nodig ook al wordt voldaan aan de afmetingen t.a.v. de oppervlakte. Ten behoeve van afschot is echter alleen een luchtdrukgeweer uit veiligheidsoverweging mogelijk. Luchtdrukgeweren mogen om deze reden al gebruikt worden voor het doden van verwilderde rotsduiven in gebouwen. PCF Holland zal de gevraagde schadebestrijding voor Sachem BV uitvoeren en mag het luchtdrukgeweer op het onderhavige terrein gebruiken voor verwilderde duiven.

Niet overal kan ook geschoten worden en is inzet van vangkooien onder voorwaarden noodzakelijk. Daarbij wordt gewerkt met vangkooien van het type single catch zonder lokvogels.

Conclusie

Het afschot met behulp van een luchtdrukgeweer en vangen met een vangkooi is gezien de situatie in en om/op gebouwen noodzakelijk uit oogpunt van veiligheid om nestelen te voorkomen.

Conclusie toetsingscriteria

Op basis van de toetsingscriteria is er voldoende grond om de gevraagde ontheffing te verlenen. Het binnendringen van kauwen in gebouwen om te nestelen is slechts te dele te voorkomen door afscherming. Verjaging van vogels heeft onvoldoende effect en het wegvangen danwel gebruik van een luchtdruk geweer in en om de gebouwen zal noodzakelijk zijn om de veiligheid te waarborgen.

III BESLUIT

GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND hebben besloten op grond van de Flora- en faunawet artikel 68 en gehoord het Faunafonds;

ONTHEFFING te verlenen aan:

Sachem Europe bv te Zaltbommel

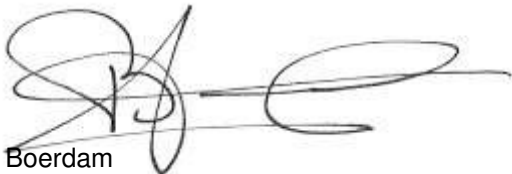
Van het gestelde in de artikelen 9, 10, 11, 53 Ffw, eerste lid, onderdeel c en m, 72 Ffw vijfde lid en 74, van de Ffw, voor het verontrusten, vangen, opsporen, bemachtigen en doden van de beschermde inheemse diersoort de kauw met vangkooien en geweer op gebouwen en erf gelegen op het industrieterrein Van Voordenpark 15 te Zaltbommel voor de periode heden tot en met 31 december 2018 ter voorkoming van schade aan gebouwen en installaties in het belang van de openbare veiligheid.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorwaarden verbonden.

- 1 Van deze ontheffing mag uitsluitend gebruik gemaakt worden door jachtaktehouders. De jachtaktehouder heeft schriftelijke toestemming van ontheffinghouder en grondgebruiker, en heeft een door laatstgenoemde afgegeven en gewaarmerkt afschrift van de onderhavige ontheffing- en met inachtneming van het volgende:
 - In de toestemming gedagtekend en ten hoogste een jaar geldig staan tenminste vermeld: de persoonsgegevens van de gebruiker, de periode, waarvoor deze toestemming geldt, de te gebruiken middelen, een omschrijving van de schadepercelen inclusief ligging, gegevens betreffende grondgebruik en de betreffende diersoort.
 - De geldigheidsduur van de toestemming dient binnen de vergunning periode te vallen.
 - Het uitvoeren van bestrijdingsmaatregelen middels toestemming dient te geschieden met inachtneming van de voorwaarden en beperkingen genoemd in de onderhavige ontheffing- en de toestemming.
 - De schriftelijke toestemming van de grondgebruiker is niet vereist als de grondgebruiker dezelfde persoon is als de ontheffing gebruiker.
- 2 Het gebruik van het geweer is uitsluitend toegestaan voor een luchtdrukgeweer 5,5 mm.
- 3 Aan een vangkooi die gebruikt wordt voor het inzetten van deze ontheffing worden de volgende eisen gesteld:
 - Als vangkooi mag alleen het type Single Catch vangkooi als aangegeven in de aanvraag incl. bijlage door PCF Holland gebruikt worden.
 - de vangmethodiek moet dusdanig zijn dat overwegend kauwen in de kooien komen;
 - de vangkooi moet zowel in vangklare als in niet-vangklare toestand zodanig zijn vergrendeld, dat misbruik door derden wordt vermeden;
 - het is de ontheffing gebruiker verboden als lokmiddel gebruik te maken van dode dieren of delen daarvan;
 - de ontheffinghouder is verplicht om de vangkooi te voorzien van voldoende vers drinkwater en voedsel incl. schuilmogelijkheden tegen zon en neerslag;
 - de ontheffing gebruiker is verplicht om de vangkooi, indien vangklaar gezet dagelijks te controleren.
- 4 Met betrekking tot de op basis van deze ontheffing in een vangkooi gevangen dieren worden de volgende eisen gesteld:
 - de ontheffing gebruiker is verplicht dagelijks de gevangen kauwen op een zo snel mogelijke manier te doden en hierbij dierenwelzijn en de regels van de diergezondheids- en welzijnswet te waarborgen;

- voor zover er andere diersoorten dan de kauw gevangen worden, dienen deze onmiddellijk in vrijheid te worden gesteld.
- 5 Gegevens van ringen die aan poten van vogels worden aangetroffen moeten met een nauwkeurige opgave van plaats en datum van vangst van de betreffende vogels gezonden worden aan het Vogeltrekstation Arnhem, Postbus 40, 6666 ZG Heteren.
- 6 De ontheffinghouder dient ervoor zorg te dragen dat jaarlijks voor het eerst voor 1 februari 2016 en voor het laatst uiterlijk binnen veertien dagen na afloop van de geldigheid van deze ontheffing, schriftelijk verslag wordt gedaan aan ons college van het gebruik van deze ontheffing. Hierin worden tenminste vermeld:
 - Ondernomen acties en het effect daarvan;
 - een opgave per dag van wat op grond van deze ontheffing per vangkooi is bemachtigd en gedood;
 - een opgave per dag van wat op grond van deze ontheffing met het geweer is bemachtigd en gedood.

Hoogachtend,
Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

H. Boerdam
teammanager Vergunningverlening

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van dit besluit hiertegen een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift dient te worden gezonden aan Gedeputeerde Staten, secretariaat Commissie van Advies voor Bezwaarschriften en Klachten, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem. Op envelop en brief duidelijk "bezwaarschrift" vermelden.

Degene die een bezwaarschrift heeft ingediend, kan bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen. Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid dat verzoek digitaal in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl. Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland, telefoonnummer (026) 359 20 00 of op www.rechtspraak.nl

Informatie over de bezwarenprocedure en de mogelijkheid van mediation is te vinden op de website van de provincie Gelderland (www.gelderland.nl). U kunt die informatie, vervat in de brochure "Niet eens met een besluit van de provincie Gelderland? Bezwaarschrift of mediation", ook opvragen bij het Provincieloket via telefoonnummer (026) 359 99 99.